

ههزار خۆری درهوشاوه و عیشق و حهسرهت و هوگری

هاشم سهراج

خالیڊ حوسهینی له م تیکسته دا چیرۆکی ئەفغانستان له سالی ۱۹۷۰ کانهوه تا یازدهی سیپتهمیه دهگیپتیهوه، واته له شۆرش کۆمونیسته کانهوه تا داگیرکردنی ئەفغانستان له لایهن سوڤیت و پاشانیش ئەو جهنگهی ئەمریکا دژ به تالیبان ههلیگیرساند، خالیڊ حوسهینی ئەم خالانه دهخاته روو، ههست دهکه م ههزار خۆری درهوشاوه پر خهون و خولیاتره له «کۆلاره باز» و چهند نهوهیهک له خو دهگریت و پهرده له سهراوهی نزیکه ی چل و پینج سالی ههله مالیت، پاشان ژماره ی کاره کته رهکانی زیاتره و دهگری و هک رۆمانیک له باره ی دایک- کچ سهیری بگریت، که چی کۆلاره باز وهک کور- باوک کاری له سهراوه، بهر له وهی له چه مکی عیشق و هوگری بدویم که هه میشه ئاویتته ی ههست و دلله راوکییه کی بوونگه راییه حهز ده که م لایه نی هونه ری و ته کنیکی نووسینه ی دهقه که دیاری بکه م، ههزار خۆری درهوشاوه له دووتوی کتیبیک ۵۷۵ لاپه ره و به شییوازی ته رخانکردنی به شی کورت کورت و مامناوهندی گوزاره له رووداوگه لیککی جوړاو جوړ دهکات و هاوکات کۆمه لیک تیما و ته وه ری

«ههزار خۆری درهوشاوه» رۆمانیکی تری نووسه ری ئەفغانی «خالیڊ حوسهینی» یه و دوای رۆمانی «کۆلاره باز» نووسراوه و «نازاد به رنجی» له ئینگلیزییه وه وه ریگپراوه بۆ سهراوهی کوردی و پیتسه کییه کیشی له ژیر ناوی «خالیڊ حوسهینی و ئەم رۆمانه» بۆ نووسیوه، هاوکات دیانه یه کی دریتی نووسه ری ناوبراوی وه ریگپراوه و به یه که وه له گه له دهقی رۆمانه که بلا بوته وه، پیم باشه بهر له وهی له هه ندی تیمای شاراوه ی دهقه که بدویم، بری داتا و زانیاری له پیتسه کییه که ی وه ریگپری کوردی و چهند رسته یه که له دیانه که ی دانهر بخه مه روو.

خالیڊ حوسهینی سالی ۱۹۶۵ له «کابل» هاتوته دنیاوه و ههزار خۆری درهوشاوه رۆمانیکه سه بارهت به کیشه و نازار و مهینه ته کانی ژنانه ی ئەفغانی ده دویت، ناوونیشانی ئەم رۆمانه له شیعریکی «سایب ته بریزی» وه ریگپراوه که له سه ده ی حه قده دا گه شتیک بۆ کابل دهکات و قه سیده یه ک بۆ جوانی ئەم شاره ده نووسیت، هیزی گپراوه وه له م رۆمانه دا دلرفیتن و سه رنجراکیشه و له کامیرای سینه مایی دهچیت،

نه گوتراو و شاراو ده ورووژیتیت، ته کنیکی نووسینیش زورتر خوئی له ره گهزی گپرانه وه و دیالوگ و نوستالیزیا و هونه ری نامه گورینه وه دا ده دوزیتته وه، رووداوه کان له شاری کابل و هرات و دیتی گولدامان و ناوچه ی مؤری پاکستان رووده دن، جه لیل خانئی ده وله مه ند و خاوه ن سینمه ما له کابل سی ژنی هه یه «خه دیجه و نه فسوون و نیرگن» چهن دین مندالیش، له پرتیکا ده ست له گه ل «نانا» ی کاره کهری تیکه ل ده کات و به ناشه رعی «مریهم» ی لی ده بیت، مریهم تا دوا این چرکه ی ژیانئی مؤری حه رامزاده بی پیوه ده لکیت، دواتر هه مان حاله تی حه رامزاده بی لای «عه زیزه» ی کچی «له یلا» دووباره ده بیتته وه که شه یدای «تاریق» ی که م نه نامه و تاریخ له که شتیکی خرؤشای سیکسیدا بی بنی ده کات و مندال ده که ویتته سکی و دووگیان ده بیت، دواتر تاریخ له گه ل دایک و باوکی رووه و پاکستان سه ره لده گرن، ههروه ها مریهمی یازده سال له ره شیدی پیللا درووی چل و پینچ سال ماره ده کزیت، دوا ی برینداریوونی له یلا و کوژرانی دایک و باوکی به مووشه کی به ره دژ به یه که کانی موجاهدین، ره شید له یلاش ماره ده کات..

لیره به ولاره حهز ناکم سه ره له به ری رووداوه کان بگپرمه وه، به لام نه وه ی گرنکه دهق کاری له سه ره چۆتیه تی ژیان و گوزهرانی چوار خانه واده ی نه فغانی کردوه، جه لیلی سینمه ماچی و ژن و منداله کانی وه ک خودا پیداویتک، نانا و کولبه که ی مریهم، حه کیم و فریبا و له یلا، «حکیم» ی باوکی له یلا کرمی کتیب بوو، زۆریه ی غه زله کانی روومی و حافزی له به ربوو، دواتر کوره کانی نه حمه د و

نوور ده چنه ریزی هیزه کانی جیهاده وه دژی به کیتی سوؤیتیت ده جه ننگ و شه هید ده بن. فریبای دایکی دوو شه هید حهزی ده کرد روژئی له روژان چاوی به شا مه سعود بکه ویت و باسی کوره کانی له گه لدا بکات، خانه واده ی تاریخ و دایکی و باوکی، سه ره به عه شیره تی په شتون بوون و باوکی دارتاش بوو، تاریخ بهر مین که وتبوو، قاچیکی ده سکردی هه بوو له یلا تاجیک بوو، که چی له مندالیه وه خووی به تاریخ گرتبوو به راده ی په رستن خوئی ده ویست، ده توانم بلیم نه وه عیشقی نیوان تاریخ و له یلا یه که به شیهویه ک له شیهوه کان به رده وامی به رومانی هه زار خوئی دره وشاوه ده دات و تادی رووداوه کان به ریکویتیکی یه کتر ته واو ده که ن، لیره دا چهند کاره کتهر و دیمن و رووداویتک هه یه ده کزیت بلیم به شیویه که له شیوه کان دووباره کردنه وه ی دیمن و کاره کتهری رومانی «کۆلاره باز» ه، به لام به شیوه و شیوانیکی جودا هاوکات له زه بنی خوینه ردا جوړیک له لیکچوون و هاوشیهویه دروست ده که ن بو نمونه، که سایه تی «خادیم و هاوپتکانی» که له کووچه و کۆلانه کانی کابولدا ده خو لینه وه و مانه ندی گروو پیتک میترو مندال رینگه له مندالان ده گرن و ته شقه له یان پین ده که ن، خادیم رینگا به له یلا ده گزیت و له پای نه مه تاریخ قاچه ده سکرده که ی داده نی و هیرشی بو ده بات، که سایه تی خادیم له کۆلاره بازدا له که سایه تی ناسه ف و هاوپتکانی نزیکه که رینگه به «نه میر» ی کاره کتهری سه ره کی کۆلاره باز و حه سه نی برای ده گرن، یان دووباره بوونه وه ی هه تیوخانه که ی کابل له م رومانه دا که

به رتیه به ره که ی «زه مان» ی ناوه، هه مان هه تیوخانه که ی کابولی کۆلاره بازمان بیره خاته وه که پریه تی له مندالی بی دایک و باوک که باوکی زۆریه یان بووه ته سووته مه نی شه ری نیوان به ره کانی موجاهدین، ههروه ها خانه واده ی ره شیدی پیللا و دروو، ره شید ژنی یه که می مردوه و بیونسی کوری نوقمی ده ری اچه ی قهرغه بوو، ره شید سه ره تا مریهم ده خوازیت و دواتر له یلاش ماره ده کات، ئیتر زۆریه ی کیشه و رووداوه کان له مالی ره شیده وه سه ره لده دن، عه زیزه ی کچی له یلا که له تاریخه له مالی ره شیددا گه وره ده بیت، به لام ره شید کورپتیکی له له یلا ده بیت ناوی ده نیت «زالمای» ..

نه م رومانه که سایه تیبه کی زۆری له خو گورتوو. وپرای نه و کاره کتهرانه ی باسم لیه کردن، کۆمه لیک که سایه تی تر له رومانه که دا هه ن رو لیمان هه یه و به شداری له رووداوه کان ده که ن، له وانه مه لا فه یزوللا، نه و مه لا پیر و لاوازه ی وانه ی ثایینی به مریهم ده گوت، ریشی تا سه ره ناوکی هاتبوو، مریهمی فیبری نویت و قورنان خویندن ده کرد. هه ر جارئ سه ردانی کولبه که ی مریهمی بکر دایه، پتی ده گوت دهنگی سوپه ته کانی قورنان، نارامی دروونی و سوکنایی به دلدا دین، هه مزه ی کوری مه لا فه یزوللا، «نانا» ی دایکی مریهم که فیتی ده هاتئ و پاشان له دارستانه که دا خوئی هه لواسئ، موحسین و رامین و فه رهادی کوره کانی جه لیل، عه ره بانه پری زه خیره و سابوونه که له رووباره که ده په رتینه وه بو کولبه که ی مریهمی ده هین، «سه عیده و ناهید» کچه کانی جه لیلن و له هرات ده چنه قوتابخانه که ی «میهری» بی بی

گیان چند مریه می خوش دهویست،
 بهر دهوام سهردانی کولیه کهی ده کرد و
 دیاری بو دههینا، نیلوفهر و عه تیه
 زر خوشکه کانی مریه م، «وه جمه» ی
 مامان، شانزای کچه ماموستایه تی
 کومونیسست بوو، قوتابیان ناویان
 نابوو پوره رهنگمال، گیتی و
 حهسینه دوو قوتابی دهسته خوشکی
 له یلا، نیلا، وه کیل و عه بدولشه ریف
 و زه مان... تاد. حهسینه له تاموزا
 پیره کهی ماره ده کریت و بو لاهور
 ده بر دیت، گیتی بهر مووشه ک
 ده که ویت، جهنگ کابولی ویران کرد،
 حیکمه تیار له ده فوره کانی باشووری
 شاره وه مووشه کی له شامه سعود
 ده گرت...

دهقی هزار خوری دره وشاوه وه ک
 مانا ناشکرا و له بهر چاوه که ی
 بارودوخ و لایه نه ئابووری و
 کومه لایه تی و سیاسی و
 روشنبیری... تاد نه فغانستان
 ده خاته روو، به تایبه تی دوا ی
 له نیوچوونی حوکمرانی زاهیر شا..
 که له ۱۹۵۹ وه چل سال حوکمرانی
 کردووه، کاتیک زاهیر شا بو
 مه بهستی چاره سهر چوو بوو بو
 نیتالیا داود خانی ناموزای کوده تای
 به سهر داکرد، دهسه لاتی پاشایه تی
 گوپردرا بو دهسه لاتی کوماری، دواتر
 هاتنی له شگری سو فیتی و
 دهسه لاتی کومونیس ته کان و
 نه جیبوللا، نه مریکیه کان چه کیان به
 حیکمه تیاردا تا له گه ل سو فیتیبه کان
 بجه نگی. سو فیهت رویشت، نیستا
 چه کداره کان به ناوی جهاده وه رووی
 چه کیان کردو ته خه لک،
 موجهیده کان له نیسانی ۱۹۹۲ دا
 حوکمرانیان گرت ده ست و ناوی
 نه فغانستان بو دهوله تی نیسلامی
 گوړا و مه لا توندره وه کان به
 رابه رایه تی «ره بانی» حوکمیان
 ده کرد و ژن ده بی په چه بیوشن و

به بی پیاو نابج سه فهر بکه ن..
 شه ری نیوان باله دژ به یه که کانی
 هیزی جههاد و پیاوانی سه بیاف و
 هیزی هه زاره ییه کان و.. تاد
 نه فغانییه کان باجی نه و شه ر و
 پی کدادانه ده دن و ولاته که یان تا
 دیت روو له ویرانی و دواکه وتووی
 ده کات، سالی ۱۹۹۶ تالیبان دین،
 که بریتین له کومه لیک لاری
 په شتوون و رابه ره که یان «مه لا
 عومه ر» به و زوره یان له پاکستان
 وانه ی شه ریه تی یان خویندووه و
 شاره کان له ده ست موجه هدین
 ده رده هین، نیتر ده ست ده که ن به
 کاولکاری، موزه خانه کان
 ده رووخین، له ناوچه ی بامیان
 په یکه ره کانی بودا به دینامیت
 ده ته قینه وه و کتیه کان ده سو تین،
 نامیری موسیقا وردوخاش ده که ن،
 گورانی و موسیقا و ماکیا ج
 به کاربردن قه ده غه ده که ن،
 سینه ماکانی کابل داده خن، هه رچی
 سیدی و قیدیو و کاسیتی گورانی
 هه یه له شه قامه کانی کابل
 ده یشکین، گوری «نه حمه د زاهیر» ی
 گورانیبیژی نه فغانی گولله باران
 ده که ن. په چه و چارشیتو به سهر
 نافر تاندا ده سه پین، نابج نافر ت
 به بی پیاوه که ی، واته به ته نیا بیته
 بازار، یان سه فهر بکات، نه مه
 تاراده به ک مانا دیار و
 کومه لایه تییه که ی رومانی هه زار
 خوری دره وشاوه یه، تا هیزی
 هاو په یان دین و تالیبان رووه و
 شاخه کانی نه فغانستان راوه دوو
 دنیت و ژیان له کابولدا تاراده یه ک
 ده بوو ژیتسه وه و هه ول ده دریت
 داموده زگا و شوپنه گشتییه کان
 نوژن بکرینه وه و ژیانی ناسایی بو
 نه فغانییه کان بگه رینه وه، چونکه
 تالیبان که ده گنه کابل یه کسه ر
 «نه جیبوللا» ده کوژن و تهرمه که شی

له شه قامیتی کابولدا به ستوونی
 کاره با هه ل ده واسن، دهقی هه زار
 خوری دره وشاوه له رووی
 دنیا بینیه وه کاری له سهر ستم و
 نادا په روهری و کوشتوکوشتار
 کردووه که ده سه لاته یه ک له دوا
 یه که کان له نه فغانستانا نه نجامی
 ده دن و ده بیته هوی خاپوور کردنی
 ژیرخانی ئابووری نه و ولاته و تا دیت
 باری ناهه مواری هه ژاری و برسیتی
 و دواکه وتووی ته شه نه ده کات و
 سهر له بهری کووچه و کولانه کانی
 نه فغانستان ده گریته وه، نه مه وه ک
 دنیا بینیه کی کومه لایه تی که
 تیکست به شیوه یه کی راسته وخو
 گوزاره ی لی ده کات، زور تریش له
 ریگه ی ژیان و گوزه ران و به سه ره اتی
 زانا و مریه م دواتریش له یلا، که چی
 هه ندی حاله تی نه گوتراو هه یه که
 تیکست به شیوه یه کی راسته وخو
 جه ختی له سهر نه کردووه، له وانه
 ژیانی پر نه هامه تی «زالمای» مندال
 که ره شیدی باوکی له لایه ن مریه می
 زر دایکییه وه ده کوژریت و خویشی
 ده که ویتنه لای تاریقی زر باوکی،
 هاوکات له بنیادی قوولی ده قدا
 دنیا بینیه کی له ریگه ی «حه کیم» ی
 باوکی له یلاوه ده در کینریت که گرنک
 نه وه یه نیمه ی په شتوون و تاجیک و
 نوزیه ک و هه زاره یی.. تاد

هه ر هه موومان نه فغانین..
 پیوسته مروقی نه فغانی بخونیت و
 دو ستایه تی له گه ل کتیب په پدا
 بکات، چونکه کتیب میشکی مروفت
 ده کاته وه و زهین و جهانبینی له لا
 فراوان ده کات، له روویه کی تره وه
 دهقی هه زار خوری دره وشاوه
 بارستاییه که له نوستالیژیا و
 کار کردنه له سهر چرکه کانی عیشق و
 نولفه ت پیگرتن و هوگری، دهق له
 ده سپیکی نووسینه وه ره گزی وه سف
 و وه سفکاری ئاویتسه ی هیزی

گيترانه ووه كړدووه. هيښه به وردی له شوین و شتگهل و رووداوه كان ددوویت، خهريكه خوینهر پهی به هست و نهست و حسرهت و گهرمی دهربرینی كردهی نووسین دهبات له ههمان كاتدا تا دئ موركی عیشق و هوگری و حسرهت و ئولفهت پیوهگرتن بهشتگهل و شوینهكان جوریک له هستی نیهلستی بهرهم دینیت، هست دهكهی هیدی هیدی شتگهل و جوانیبهكان له نیو دهچن و هم حالتهش له كولهكهی مریه و مال و دوكانهكهی رهشید و كوشك و تهلارهكهی جهلیدا به دیار دهكهویت، دهق و پرای خستنهرووی مهینهت و ستهم و ناداپهرووی كومه لایه تی له گهوههدا كاری له سهر هوگری و عیشق و حسرهت كړدووه، له بهر نه مهیشه زوری كاره كته رهكان هست به رویشتنی چركه خوشه كانی زهمن دهكهن، تاریق له سروشتی دلرفینی ناوچهی «موری» دا دهژی، كه چی بهردهوام بیر له لهیلا و چركه ئیرو تیکیهكهی دهكاتهوه، مریه له «زیندانی ویلایهت» دا خهريكه كوتایی به ژیانی دیت، كه چی له گهل چركه خوشه كانی لهیلا دهژیت، به تایه تی ئه و ئیوارانهی له مالی رهشیددا له گهل عهزیزه و زالمای و لهیلا بهیه كهوه چایان دهخواردوه و له مهینهت و چهرمه سهریبه كانی ژیان ددوان، یان ئه وكاتانهی رهشید زالمای دهرده دوكانی پیلاو دروهكهی و كه رسته كانی كار كړدی په رشویلاو دهرده و دهستی بۆ چهرمه پهنگاوپهنگه كان دهرده و رهشید چه ركهكهی بۆ دهخسته كار و زالمای دلخوش دهبوو، ئهی دواي گه رانه وهی لهیلا بۆ كولهكهی مریه و تیرامانی له و شتگهل و كه رستانه ی كه كاتی خوئی به كاری

بردوون، نه میستا كولهكهی له ویرانه یهك دهكات كهس بروا ناكات هم كوله به روژی له روژان نانا و مریه می تیدا ژیا بن، دواچار هم هستی نیهلستیبه كه ئاویتهی چركه كانی عیشق و هوگریه له دیار نه مان و له نیوچوونی زوریه كه سایه تیبه كاندا به رجه سته دهكریت، بۆ نمونه، نانا له دارستانه كهدا خوئی هله ده واسیت، رهشید به دهستی مریه ده كوژیت، مریه له زیندانی ویلایهتدا حوكمی مردنی به سهردا دهسه پیتریت، جهلیل سهرده نیته وه و كچیكی له خویشانداندا ده كوژیت و فه رهادی كویشی له لایهن له شكری سوختیبه وه ده كوژیت، كوره گه نجه كهی رهشید له دهریاچهی قه رغه ده خنكیت، حه كیم و فریبای هاوسه ری به رموشه كی هیزه كانی مواهدین ده كه ون و به پارچه پارچه كراوی ده دوزینه وه و سه ره تا «نه حمده و نور» كه دوو كوری حه كیمن له جهنگدا دژی داگیركه ران ده كوژیت.

له روویه كی ديكه وه دهقی هه زار خوئی دهره وشاوه وهك جیهان بینی بروای ته واوی به ئازادی و دیموكراسییهت و پیکه وه ژیان و ریزگرتن له جیوازیبه كان هه یه، هه ول ددات كومه لگای ئه فغانی له دابونه رسته كونه كان رزگار بكات و كومه لگایه كی كراوه و مؤدیرن بخولقینیت، خه لك به ئازادی و ئاسووده یی و یه كسانی بژین و مافیان پاریزراو بیت، چونكه تیکستی هه زار خوئی دهره وشاوه جار جاره ئامازه به كومه لگای ئه فغانی ددات كه به رله وهی ئیسلامی سیاسی تیددا سه ره هل بدات، له ژیانیکی ئاساییدا ده ژیان، شه قامه كانی كابل چه ندین چایخانه و كه بابخانه و دوكان و كوگای

جلفروشی و سینه ما و گهرماوی تیدا بوو، له ماله كان ئامیری ره بابه لی ددرا و گورانی ئه فغانییان دهرچی، كچه پاریزه و دكتوره كانی ئه فغان به بی چارشپو و په چه له دادگا و نه خوشخانه كان كار و پیشه كانی ئه نجام ددا و خه لك له شه قامه كانی كابل پیاسه یان دهرده و گوتیان بۆ گورانیبه كانی «نه حمده زاهیر» هه ل ده خست و سالانه له كابل كوله ره هله ددره.

رومانی «هه زار خوئی دهره وشاوه» چه ندین تیما و ته وه ری جوړاوجوړی وروژاندووه، ده كری هه ر بابه تیک خویندنه وه یه كی بۆ بكریت له وانه ژیانی ئافره ته چارشپو پو شه كانی ئه فغان، تالیبان و وردوخاشكردنی قیدیدو كاسیت و فیلم و شریتی موسیقا و سووتاندنی كتیپ و تابلو و راوه دوونانی فیلم ساز و موسیقازهن و نیگار كیش و په یكه رتاش و زیندانی كردنی هونه رمندان، عیشقی نیوان تاریق و لهیلا كه له مندالییه وه هه لوه دای یه كتر بوون، ژیانی جهلیل و نامه دلته زینه كهی و چه مکی حه رامزاده یی كه له مریه مه وه ده ست پی دهكات و له عهزیزه دا به رجه سته دهكریت، توندوتیژی رهشیدی پیلاودروو به رانبه ر به هه ردو و هاوسه ری مریه م و لهیلا جوانی شاری «هه رات» كه لانکی كولتووری فارسی و مالی نووسه ران و نیگار كیشان و سو فییان بوو، شازن «گه وهه ر شاد» له سه دهی پازده مدا كومه لیک مناره ی له هه رات دروست كرد، وهك نیشانه ی خوشه ویستی، هه ره وها هه رات و باغ و بیستان و کیلگه گه نمه كانی و دارپسته كهی ئارامگهی «جامی» شاعیر. جوانی گوندی «گولدامان» و تیرامانه كانی مریه م له دارودره ختی هم گونده، كوله كهی مریه م كه چون

له گهال نانا ژبانی تیدا به سهرده برد. ئه فغانستان و سهرده می فه رمانه وایی زاهیر شا، جوانی گوله مریه م که له لایه ن جه لیل و ره شیده وه وهک نیشانه ی دلنه وایی باسی لیوه ده کرا، چوونی مریه م بو مائی جه لیل له شاری هه رات و داخستنی درگا به رویدا و دواتر جه لیل له نامه که پیدا هه ست به و گونا هه ده کات، ژبانی مریه م و له یلا له گه ره کی ده ه مه زنگ و یاریه کانی عه زیزه و زالمای، «گاری» یه کانی شه قامی کابول و مزگه وتی حاجی یاقوب و دهنگی مؤسقای «لۆگه ری» ژبانی ژنانی مؤدیرن له گه ره که ده وله مه ند نشینه کانی کابول، له مانگی ره مه زان له سه ر شاخی شیرده روازه توپیان ده ته قاند، کوژرانی «میر نه کبه ر خه بیهر» که کو مؤنیستیکی ناودار بوو، کوژرانی سه ره له به ری خانه واده ی داودخان له لایه ن کو مؤنیسته کانه وه، جوانی شاروچکه ی په نجشیر که ناوچه ی نه و تاجیکانه یه که به زمانی فارسی قسه ده که ن و ۱۰۰ کم له باکووری کابوله وه دووره، باوکی تاریخ و ئوکوردیونه که ی و گوزانییه کونه کانی په شتون، «حه کیم» ی باوکی له یلا زانکوژی کابولی ته واو کوردبوو، قه ره بالغی مه ندایی بازار، نه م به یته شیعه ری خواره وه که هی «سائیب ته بریزیه» و خالید حوسه یینی، ناوونیشانی رومانه که ی له م شیعه ره وهرگرتوه که له جه وه هردا باسی جوانی شاری کابول ده کات.

ژماره ی مانگی تابانی له سه ر سهریانی له بن نایه،

یان هه زاران خوژی دره وشاوه، که له پشت دیواره کانیایه.

هاوکات له جوانی کچانی نه فغان ده دویت، که شیوه و روخساریان له

خوژی دره وشاوه ده کا مریه م تووی ئه سپه نده ری ده سو تاند تا زالمای به چاوه وه نه بیته، تالیبان سالی ۱۹۹۶ هاتن و هه ر ئافه ره تیتکی زینای بکر دایه به رد یارانیان ده کرد، عه زیزه و هه تیوخانه که، گه رانه وه ی تاریخ بو مائی ره شید و ره دوو که وتنی له یلا و «سه لیم و سه عید»، یان دوو براکه که یارمه تی تاریخ ده دهن و له هوتیله که کار ده کات، زیندانی ویلایه ت و مریه م و لاله نگیه که ی «نه غمه» که کچیکی جوانه و له بهر نه وه ی ره دووی لاو تیک ده که وی ده سگیر ده کری، دو عای بابالوو بو مندالان، جوانی بازاری شوړ و باغه کانی بابوور... تاد کوژرانی نه فسوونی هاوسه ری جه لیل له راپه رینی سالی ۱۹۷۹ و نیلوفه ری کچیشی بهر گولله یه کی ویتل ده که ویت.

فه رهادی کوپی جه لیل سالی ۱۹۸۰ چوه ریزی جیهاده وه و سالی ۱۹۸۲ له دره وه ی هیلمه ت به ده سستی سو قیتیه کان کوژرا، هه ریبه ک له و بابه تانه ی له سه ره وه ئامازه م بو کردن، پیوستیان به لیکدانه وه و خو تندنه وه ی تایبه تی هه یه، هه ره ها خالید حوسه یینی له م تیکسته دا بایه خیکی زوری به «وه سف» داوه، به تایبه تی وه سفی سروشت، که به قولی له جوانی باغه کانی گولدامان و هه رات و ناوچه کانی مور ده دویت و دواتر هه مان چرکه کانی جوانی تیکه ل به هوگری و یاده وه ری و عیشق و حه سه رت ده کرین و هه ست ده که ی زه مه ن تیکرای جوانیه کان و چرکه خو شه کان له نیبو ده بات، که چی خه لکی کابول حه زبان له ژبیانه و ده یانه وی داموده زگا کان نوژهن بکه نه وه و ئاسه واری جه نگ بسرنه وه، نه م مورکی گه شبینییه له

ژبانی هاوسه ریتی تاریخ و له یلا دا په رنگ ده داته وه کاتیک به یه که وه هه تیوخانه که ی زه مان نوژهن ده که نه وه و به ده سستی خو یان دیواره کان بو به ده که ن و جلو به رگ بو منداله کان ده کرین و عه زیزه و زالمای به ریکو پیکی په روه رده ده کرین... چونکه تیکستی هه زار خوژی دره وشاوه له ده سپیکی نووسینه وه له مه ینه تی و چه رمه سه ری ئافه رتی نه فغانی ده دویت که چون له ژیر ده سه لاتی پاتریارکی (باوکساری، یان نیرسالاری) دا ده چه وسیتینه وه و سه ره له به ری ماف و نازادییان له لایه ن پیاوه وه پیشیل ده کریت، لیتره دا ده ق راسته وخو دا کوکی له ماف و نازادی ئافه رت ده کات و حاله تی دره یازبوونه که ش به عیشق و ئاستی هو شمه ندی ده به ستیته وه، هاوکات چه ندین مانا و ده لاله تی نه گوتراو و دواخراو بو زین و لیکدانه وه کانی خو تنه ر جی ده هیلتیت، له بهر نه وه ی رومانی هه زار خوژی دره وشاوه وه که ده قیکی کراوه هه لگری پرشنگ گه لیکی پوست مؤدیرنه.

سه رچاوه:

ناوی کتیب: هه زار خوژی دره وشاوه.

نووسینی: خالید حوسه یینی

وه رگی رانی له ئینگلیزییه وه: نازاد به رنجی.

بابه ت: رومان.

چاپخانه ی: ده زگای چاپ و په خشی

سه رده م، چاپی یه که م، سالی ۲۰۰۱.

کوردستان- سلیمانی.